

[אמר יאמר]

דרכ משום דאמרו לדרוש כן לפרשה ראשונה דקאי על שומר חנם, יודעים
אנו כי שומר חנם נשבע ויוצא, ולא נאמר זאת בתורה בפירוש.

[אוצר החכמה]

אשר יאמר כי הוא זה (כב ח).

שבועת מודה במקצת

ברש"י הביא הגמ' דדרשו מהאי קרא לחיוב שבועה דמודה במקצת, ומטו
בבי מדרשא משמיה דהגר"ח זצ"ל ששאל לחדודי, מפני מה לא אומרים בכל
מודה במקצת שיפטר משבועה, משום **אמרו** דבעי עביד הילך, דהא במקום
שהודה במקצת ואמר הילך פטור משבועה.

ואמר, דאין מקום כלל להאי **אמרו**, והקושיא מעיקרא ליתא, כיון דבכל
דוכתא אמרינן בביאור הענין של מיגו, דאם היה רוצה לשקר היה אומר טענה
טובה ממה שטוען עתה, ומדלא טען זאת ש"מ כי דובר הוא אמת, (ואין זה
ראיה לצד אחד בחקירה בגדר מיגו, אם זה מה לי לשקר או כח הטענה, שכבר דנו בזה
האחרונים ע"י קובץ שעורים ח"ב סימן ג' ואכמ"ל), ואולם הכא הילך זה לא שקר
אלא מציאות שנותן או אומר זאת, וא"כ מפני מה הנתבע באמת לא עשה
הילך, ובכך יפטר מחיוב שבועה דרמי עליו, אלא ע"כ שאין לו ממון או מכל
טעם אחר, ממילא אין לו מיגו, כי הרי אינו יכול לומר הטענה השניה.

אשר יאמר כי הוא זה (כב ח).

הוא וזה נוכח ונסתר

ברש"י הביא הגמ' דדרשו מהאי קרא, לחיוב שבועה דמודה במקצת, הובא
מבנו של הגר"א ביאור הלימוד מפסוק זה לדרשא לגבי מודה במקצת. דהנה
יש לשון של "הוא" שמורה לדבר אחר ונסתר, ואילו הלשון "זה" מורה על
דבר קיים הנמצא כאן, שאפשר להצביע עליו לומר זהו זה.

ומעתה בלשון הכתוב נאמרו אותם שתי הלשונות, "אשר יאמר כי הוא
זה", "הוא" מחד, ו"זה" מאידך. ע"כ נראה, שחלק נמצא גלוי וחלק מכוסה,
והיינו מודה במהצת שחלק מודה וחלק מכחיש.